

Zajęcia 4

Estymacja przedziałowa

Rozwiązanie Zadania 1 (a):

Niech $\mathbf{X} = (X_1, X_2, \dots, X_n)'$ będzie próbą prostą z rozkładu wykładniczego $Ex(\lambda)$, $\lambda > 0$ jest nieznanym parametrem. Funkcja gęstości tego rozkładu ma postać:

$$f_\lambda(x) = \lambda \exp(-\lambda x) I_{(0, \infty)}(x).$$

Wskazówka: $2\lambda n \bar{X} \sim \chi^2(2n)$, gdzie $\bar{X} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i$.

- (1) Wyznaczamy funkcję centralną.

Na podstawie wskazówki otrzymujemy:

$$Q(\mathbf{X}, \lambda) = 2\lambda n \bar{X} \sim \chi^2(2n).$$

- (2) Wyznaczamy stałe a i b tak, aby $P(a < Q < b) = 1 - \alpha$, gdzie $\alpha \in (0, 1)$. Postępujemy standardowo i wyznaczymy te stałe z warunków $P(Q \leq a) = P(Q \geq b) = \frac{\alpha}{2}$. Mamy

$$P(Q \leq a) = \frac{\alpha}{2}$$

$$F_Q(a) = \frac{\alpha}{2}$$

$$a = F_Q^{-1}\left(\frac{\alpha}{2}\right)$$

$$a = \chi^2\left(\frac{\alpha}{2}, 2n\right),$$

gdzie $\chi^2(\alpha, p)$ jest kwantylem rzędu α z rozkładu chi-kwadrat z p stopniami swobody. Podobnie wyznaczamy stałą b :

$$P(Q \geq b) = \frac{\alpha}{2}$$

$$1 - P(Q < b) = \frac{\alpha}{2}$$

$$1 - F_Q(b) = \frac{\alpha}{2}$$

$$F_Q(b) = 1 - \frac{\alpha}{2}$$

$$b = F_Q^{-1}\left(1 - \frac{\alpha}{2}\right)$$

$$b = \chi^2\left(1 - \frac{\alpha}{2}, 2n\right).$$

- (3) Rozwiązujemy poniższą nierówność względem λ :

$$a < Q < b$$

$$a < 2\lambda n \bar{X} < b$$

$$\frac{a}{2n\bar{X}} < \lambda < \frac{b}{2n\bar{X}}.$$

Zatem przedział ufności dla parametru λ na poziomie ufności $1 - \alpha$ ma postać:

$$\left(\frac{\chi^2\left(\frac{\alpha}{2}, 2n\right)}{2n\bar{X}}, \frac{\chi^2\left(1 - \frac{\alpha}{2}, 2n\right)}{2n\bar{X}} \right).$$